

ФАКУЛЬТЕТ МИСТЕЦТВ

Гутор Мар'яна

Науковий керівник – викладач Рублевська Наталія

“УКРАЇНСЬКА ЕТНІЧНА БІЖУТЕРІЯ”

Мета статті. Метою даної статті є розкриття багатогранності та унікальності української етнічної біжутерії, відображення її історії, символіки та технік виготовлення. Задачею є представлення читачам глибокого розуміння значення цієї форми мистецтва в контексті культурної спадщини України та висвітлення її актуальності в сучасному світі.

Завдання статті. Дослідження історії: Розгляд археологічних та історичних джерел для висвітлення еволюції української етнічної біжутерії від давніх часів до сучасності.

Аналіз символіки: Розширення розуміння символів та традицій, вкладених в українську етнічну біжутерію, та їхнього відображення в різних епохах.

Техніки та матеріали: Огляд технік та матеріалів, які використовуються в виробництві української біжутерії, з врахуванням традицій та інновацій.

Сучасні тенденції: Висвітлення ролі української етнічної біжутерії в сучасному мистецтві та моді, її вплив на глобальний ринок.

Значення та спадщина: Аналіз значення української етнічної біжутерії як важливого аспекту національної спадщини та її роль у підтримці культурного самовизначення.

Актуальність теми. Українська етнічна біжутерія визначається не лише як краса, але й як важлива частина культурної ідентичності. Зростаючий інтерес до традиційних ремесел та мистецтва в сучасному світі робить тему української етнічної біжутерії актуальною та цікавою. Подальше вивчення та розкриття цієї теми сприятиме не лише збереженню традицій, а й розширенню світогляду та взаєморозумінню культур. Актуальність полягає і в підтримці та розвитку ремесельництва та мистецтва в Україні, що є важливим для збереження національної спадщини та розвитку креативності в сучасному суспільстві.

Виклад основного матеріалу. Україна - це країна, яка славиться своєю багатошаровою культурою та глибокими традиціями. Однією з найяскравіших і найбільш непересічних складових цієї культури є українська етнічна біжутерія. Ця надзвичайно різноманітна та багатошарова категорія прикрас відображає давню історію, культурну спадщину та національну ідентичність українського народу. У цій статті ми розглянемо історію, символіку та значення української етнічної біжутерії та її важливість у сучасному світі.[9]

Історія української етнічної біжутерії налічує тисячі років і має свої коріння в давньому Київському Русі. Перші зразки української біжутерії були виготовлені з природних матеріалів, таких як перлини, скло, кістка, дерево, камінь та інші. Українські майстри виробляли різні

прикраси, включаючи намиста, сережки, браслети, обручі, а також великі каблучки та значки. [8]

Однак, особливими родзинками української етнічної біжутерії є традиційні символи, які були важливі для української культури. Наприклад, тризуб - символ України, є важливим елементом в багатьох українських біжутерійних виробках. Вишиванки, які відображають багату історію нації, також використовуються як декоративні мотиви. Такі прикраси відображають національну свідомість та ідентичність українців.[1]

Техніки виготовлення української етнічної біжутерії різноманітні і включають в себе різьблення, емальовання, вишивку на текстилі, бісерування та виготовлення прикрас із скла. Кожна техніка має свою історію та специфіку, і вони додають унікальність кожному виробу.[2]

Вишивка на текстилі: Бісер використовується для вишивання різноманітних українських візерунків на текстильних основах, таких як блузи, сорочки, рушники та інші предмети одягу та декору. Ця техніка робить прикраси більш вишуканими та виразними.

Виготовлення біжутерії: Бісер використовується для створення намистин, сережок, браслетів, обручів та інших видів біжутерії. Майстри використовують різні техніки, такі як в'язання бісером, плетіння, різьблення та інші, для створення оригінальних та непересічних прикрас.

Виготовлення оберегів та амулетів: Бісер використовується для створення оберегів та амулетів, які мають захищати від лиха та приносити щастя. Ці прикраси можуть мати різну форму та вишуканий дизайн, але вони завжди несуть в собі релігійне та обрядове значення.[3]

Українська етнічна біжутерія має глибоке значення та символіку для українського народу. Вона відображає духовну спадщину, історію та віру. Такі символи, як криниця, сонце, колосок, калина та інші, відображають різні аспекти життя та природи, які були важливими для українців. [5]

Криниця - це символ життя та чистоти. Вона відображає джерело життєвої енергії та дарує надію на краще майбутнє. Сонце є символом світла, що перемагає темряву, та надає життєвої сили. Колосок відображає багатство та достаток, а калина є символом щедрості та любові.

Українська етнічна біжутерія також має релігійне значення. Хрест, який часто використовується в прикрасах, є символом віри та захисту. Багато прикрас виготовляються для використання під час релігійних обрядів та свят. [5]

Сучасна українська етнічна біжутерія залишається популярною не лише серед українців, але і серед любителів етнічного мистецтва з усього світу. Вона поєднує в собі старовинні традиції та сучасний дизайн, створюючи унікальні вироби, які можуть бути використані як щоденна біжутерія або елементи для особливих випадків.[6]

Крім того, українська етнічна біжутерія стала важливою частиною моди та стилю для багатьох відомих дизайнерів та митців. Її елементи можна побачити на подіумах модних

показів та у колекціях відомих брендів. Це допомагає привернути увагу світового співтовариства до багатозарової культури та мистецтва України.[6]

Українська етнічна біжутерія - це не просто прикраси. Вона є скринькою скарбів, яка містить в собі багату історію, глибокі традиції та національну гордість. Вона відображає душу та дух українського народу, його віру та надію, і залишає незабутні сліди в серцях тих, хто знайомиться з нею. Українська етнічна біжутерія - це не просто мода, це спадщина, яка переживає випробування часом і залишається вічною.[6]

Висновок.

Українська етнічна біжутерія, збагачена віковими традиціями та унікальною символікою, стоїть перед нами як невичерпне джерело культурної спадщини та національної гордості. Ця стаття намагалася розкрити не лише красу та вишуканість прикрас, але і глибокий сенс, що має українська етнічна біжутерія в історії та сучасності.

Здійснюючи подорож у минуле, ми розглядали давні традиції та техніки, які допомогли сформувати унікальний стиль української біжутерії. Символіка, вкладена в кожен намистину та кожен витончений візерунок, відображає глибину національної ідентичності.

Сучасність, як історія, не обходить стороною українську біжутерію. Вона виявляється не лише в рукоділлі та народних ярмарках, але й на міжнародних модних подіумах. Українська етнічна біжутерія знаходить новий життєвий дихання в сучасних трендах, зберігаючи при цьому свою власну унікальність та неповторність.

Актуальність вивчення та розуміння цієї теми знаходить віддзеркалення у зростаючому інтересі до культурної спадщини, у зусиллях збереження та розвитку ремесельництва. Українська етнічна біжутерія, наділена глибоким сенсом та вишуканістю, залишається не тільки прикрасою, але і невід'ємною частиною історії та самосвідомості українського народу.

Таким чином, у своїй величчї та різноманітності, українська етнічна біжутерія лишає невід'ємним компонентом національного культурного багатства, що переймає нас своєю унікальністю та заворює своєю красою, передаючи багатовікову спадщину з покоління в покоління.

ЛІТЕРАТУРА

1. Антонович Є.А, Захарчук-Чугай Р.В., Станкевич М.Є. Декоративно прикладне мистецтво. – Львів, в-во “Світ”, 1992.
2. Бісерні прикраси України. Режим доступу: <https://etnoxata.com.ua/statti/traditsiji/bisernye-ukrasheniya-ukrainy/>
3. Бухан А.Ф. Народні художні промисли України. – К.: “Наукова думка” 1989.
4. Лариса Коляда. Українська етнічна біжутерія, або які прикраси носили наші прабабусі. 21.06.2017. Режим доступу: <https://photo-lviv.in.ua/ukrajinska-etnichna-bizhuteriya-abo-yaki-prykrasy-nosyly-nashi-prababusi/>
5. Литвинець Э.Н. Ручна вишивка. – М., 1996. Кульчицька О. Народний одяг західних областей України. – Львів, 2002.
6. Традиційні українські прикраси: колись забуте знову модне. 11.07.2023 Режим доступу: <https://vsviti.com.ua/ukraine/70540>
7. Трудове навчання (обслуговуючі види праці). 9 клас, (2017). Терещук А. І. Режим доступу:
8. <https://uahistory.co/pidruchniki/tereschuk-labor-training-service-types-of-work-9-class-2017/19.php>

9. Українське намисто: історія, символіка, види прикрас. 26.07.2017
10. Режим доступу:
11. <https://ua.three-snails.com/blog/post/ukrains-ke-namisto-istorija-simvolika-vidi-prikras>
12. Щербаківський В. Українське мистецтво. – К.: “Либідь”, 1995.

Стахів Ірина
Науковий керівник – доц. Мацішина Зоя

ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ ПРИРОДИ В ЛІРИЧНОМУ ПЕЙЗАЖНОМУ ЖИВОПИСІ

Актуальність дослідження. Природа – це нескінченне джерело натхнення для кожного, хто здатний бачити і насолоджуватися її красою і багатством, вона надихає до творчої діяльності багатьох митців. Образотворче мистецтво у картинах-пейзажах найбільш повно розкриває багатогранність природи, що нас оточує. Робота над пейзажним твором – це простір для самовираження митця, для вираження власного бачення світу через відтворення образів природи. Пейзаж був і залишається важливим компонентом соціокультурних запитів у суспільстві, стильових орієнтирів у процесі розвитку мистецтва та художньо-педагогічної підготовки, що зумовлює актуальність розробки теоретичних, творчих та методичних аспектів окресленого спрямування.

Аналізуючи наукові літературні джерела та відповідну фахову термінологію, було виявлено значне зацікавлення вітчизняних та зарубіжних науковців пейзажним живописом. Однак, проблема дослідження різних аспектів формування художнього образу природи у пейзажному живописі не втрачає актуальності. Про основні складові роботи з пленерним живописом, нюанси роботи з натури, а також про роль пленерної практики в освітньому процесі пише С. І. Васильківський, З. П. Флінта. Проте, розгляд різних аспектів історичного розвитку пейзажного живопису окресленого періоду, як чиннику провідних соціально-культурних трансформацій є актуальним і зараз.

Метою статі є визначити поняття сутності художнього образу природи в процесі ліричного пейзажного живопису.

В зв'язку з цим можемо виділити такі поставлені завдання:

- ✓ визначити особливості розвитку живопису в образотворчому мистецтві України;
- ✓ дослідити правильність побудови ліричного пейзажу у різні пори року та пори дня;
- ✓ висвітлити методіку виконання пейзажу та його аналіз;
- ✓ проаналізувати пейзажний живопис в сучасній школі України;

Предмет дослідження – вивчення ліричного пейзажу у шкільній програмі сучасної школи.

Об'єкт дослідження – художній образ природи в ліричному пейзажі.